

[J. Oskar Andersen.]

Myndigheder, som tidligere blev udvist paa Det kongelige Teater. Der er sket en Nedsættelse af Udgifterne paa en halv Million Kroner — en betydelig Forandring. De Ord, Ministeren har sagt om Budgettets Tugt, er i Virkeligheden efterkommet. Det er muligt, der kan ske mere; jeg vil ligesom Ordføreren for Socialdemokratiet være tilbøjelig til at mene, at der er en Chance for yderligere Nedskæring, men der er i hvert Fald allerede sket en saadan Nedskæring, at man maa sige, Teatret staar paa en helt anden økonomisk Basis end tidligere.

I Teaterkommissionen betonede man ikke alene dette, at man ønskede et Stats-teater, men ogsaa, at man ønskede et Nationalteater og med de 3 Kunstarter, og jeg maa derfor sige, at de Udtalelser, der nu faldt fra Venstres Ordfører, der jo ogsaa var Medlem af Teaterkommissionen, vejer ikke overdrevent meget i Forhold til de øvrige Udtalelser fra Kommissionen. Det er givet, at Teaterkommissionen som Helhed lagde stor Vægt paa at opretholde Det kongelige Teater, saaledes som det har virket gennem saa lange Tider med de 3 Kunstarter, hvortil saa kom det nye, at Teatrets Virksomhed skulde komme Provinsen til gode og navnlig Sønderjylland. Jeg vil understrege stærkt, hvad der fremhævedes af det sønderjyske Medlem af Teaterkommissionen, den nationale Betydning, Teatret kan have, navnlig naar man ser hen til, hvorledes der samtidig arbejdes fra tysk Side dernede.

Jeg anser det for en absolut Statspligt, at man gaar videre med det Arbejde, der er sat i Gang; her er et Omraade, som virkelig viser, at Det kongelige Teater og Ministeriet selv er klar over, at det er et Nationalteater, man ønsker fremmet. Men hermed er det selvfølgelig ogsaa givet, at det ikke blot er Budgettets Tugt, der har været Genstand for Forhandling i Teaterkommissionen, men ogsaa Repertoirets Tugt, og jeg synes, at det Lovforslag, her foreligger, vidner om, at der er taget Hensyn til begge Dele; man er klar over, at hvis man gaar til en Ordning som den foreslaaede, drejer det sig om baade Budgettets Tugt, som det er kaldt, og om det repertoiremæssige, det vil sige Teatrets aandelige Indhold. Ikke mindst, naar Teatret skal ud i Provinsen og skal til Sønderjylland, spiller dette en uhyre Rolle. Jeg mener, at det, der i den Henseende er foreslaaet fra Kommissionens Side, og som gaar igen i Lovforslaget, er af den allerstørste Værdi.

Endelig var man i Teaterkommissionen ganske klar over, at det ikke blot drejer

sig om dette, at der spilles visse Ting, og at der er et Teater, som drives for Statens Regning med visse Forpligtelser, men at selve Teatret er en Kulturværdi ogsaa af Hensyn til Sproget, og i saa Henseende henviste man meget stærkt til Betydningen af de Skoler, der opretholdes ved Det kongelige Teater til Uddannelse af unge Mænd og Kvinder, der ønsker at gaa den dramatiske Vej. Man var klar over, at hvis man overlod Teatervirksomheden til privat Drift, vilde denne Opgave, som er saa uhyre vigtig i national Henseende, selvfølgelig ikke kunne opfyldes; der vilde ikke være Tale om, at et privat Teater, som hyppigt efter en uheldig Sæson skifter Leder, vilde kunne overtage en Forpligtelse til at drive disse Skoler. Det forekommer mig at være en af Manglerne ved Lovforslaget, at man ikke paa dette Punkt nærmere har betonet, at det ogsaa sikres, at der holdes Skole, Uddannelse i Almindelighed i Skuespilkunst, men ogsaa Pleje af det danske Sprog, betonet, at der lægges den største Vægt paa dette.

Lovforslaget er som gentagne Gange bemærket bygget op paa Kommissionens Betænkning, og som Lovforslaget lyder, maa jeg sige, at jeg billiger det fuldstændigt, men jeg kunde ønske, at der skete nogle Ændringer i Retning af, at Ting, der forefindes i Bemærkningerne, ogsaa kommer ind i Loven. Dette Ministerium har de senere Aar fulgt en saadan Praksis ved Lovgivningen — vi stod over for det samme ved Skoleloven i sin Tid —, at man for at forstaa Lovforslagene og se, hvordan de vil virke, i høj Grad maa tage Bemærkningerne med i Betragtning, og det forekommer mig, at dette Lovforslag i allerhøjeste Grad vidner om, at man sætter hen i Bemærkningerne, hvad der i og for sig kunde være Trang til at faa frem i Loven. Det er f. Eks. mærkeligt, at der ikke i selve Lovforslaget staar, at de 3 Kunstarter hører med til Det kongelige Teaters Væsen — lad mig sige det — som saadant. Det forekommer mig, at det absolut maa tages med i Loven. Lige saadan kunde jeg ønske, at man udtrykkeligt anførte det, jeg lige bemærkede, at Det kongelige Teater skal opretholde Skoler, og der er nogle andre Enkeltheder, som jeg kunde ønske optaget i Loven. Det kan vi forhandle om i det Udvalg, der bliver nedsat.

Lovforslagets hele Fremstilling af, hvordan Teatrets Væsen, som jeg vil kalde det, skal være, er tilfredsstillende. Jeg synes, man maa give Ministeren Ret i, hvad der nævnes i Bemærkningerne, at Staten skal opretholde et Statsteater paa Vilkaar. Disse